

TRILOGIA PĂLTINIȘULUI

I

GABRIEL LIICEANU

**JURNALUL
DE LA PĂLTINIȘ**

un model paideic
în cultura umanistă

Ediție îngrijită de Grigore Vida
după manuscris

HUMANITAS

Notă asupra ediției

GRIGORE VIDA

Jurnalul de la Păltiniș a apărut în octombrie 1983 la Cartea Românească. Gabriel Liiceanu se afla pe atunci la Heidelberg, cu o bursă Humboldt; era plecat în Germania încă din toamna lui 1981, iar în iarna acelui an citise la Paris fragmente din *Jurnal*, stârnind de fiecare dată entuziasm.* În vara lui 1982 s-a întors pentru o lună în țară și i-a lăsat lui Sorin Mărculescu, redactor la Cartea Românească, dactilograma *Jurnalului*, fără prea mari speranțe de a vedea publicat volumul. Anul următor, în aprilie, Sorin Mărculescu îi scrie că a avansat în privința avizelor, iar în septembrie îl anunță că volumul e aproape gata de tipar.** Un exemplar-semnal a

---

* Pe 30 decembrie 1981, Gabriel Liiceanu le-a citit din *Jurnal* Monicăi Lovinescu și lui Virgil Ierunca (căroră le va trimite la scurt timp după aceea un exemplar dactilografiat), iar pe 6 ianuarie 1982, lui Emil Cioran și Sandei Stolojan. Cioran va primi și el de la autor un exemplar dactilografiat al *Jurnalului*, după lectura căruia îi va trimite scrisoarea din 1 iulie 1982, inclusă în *Epistolar*.

** Iată care era traseul unei cărți până să ajungă în librării. Dactilograma pleca din editură la Consiliul Culturii și Educației Socialiste împreună cu referatul redactorului și al unui colaborator extern (în cazul *Jurnalului*, acesta a fost

ajuns la autor chiar în octombrie, la Heidelberg. Constantin Noica a primit cartea pe 6 noiembrie, dar semnalul îl văzuse mai devreme.

Cum de a putut apărea o astfel de carte în acei ani începe abia acum să fie lămurit, după cum se va vedea în Cuvântul înainte. Totuși, cenzură a existat; cea mai importantă intervenție a fost eliminarea pasajului despre „patologia culturii“ și a celui despre moartea lui Mircea Vulcănescu. Ele au fost restituite începând cu ediția a doua, „revăzută și adăugită“, din 1991, laolaltă cu alte pasaje mai scurte (nu toate însă). Această ediție din 1991 a hotărât până acum asupra textului-standard al *Jurnalului*: toate edițiile ulterioare, numeroase, sunt reeditări ale acestei versiuni, cu minime intervenții, perpetuând erorile, destul de multe, din 1991 și adăugând altele. Despre forma ultimă a *Jurnalului* se poate însă vorbi abia odată cu ediția din 1996, care include la final „Adaos la o biografie. Două opriri pe drumul lui Noica“ – „Arestarea“ și „Sfârșitul“ –, fiind de aceea numită „ediția a treia“. Acest „Adaos“ a fost scris la nouă ani după moartea lui Noica și are la bază, în primul

---

Ștefan Aug. Doinaș); acolo, cenzorul făcea un alt referat și îl chema pe redactor pentru a discuta observațiile. Redactorul vorbea apoi cu autorul, care trebuia să țină cont de observațiile pe care acesta le negociase cu cenzorul. Volumul primea după aceea apostila cenzorului „bun de tipar“ și pleca la tipografie (unde exista încă o cenzură, care putea opri tirajul deja tras integral dacă descoperea ceva ideologic în neregulă). În jur de cincizeci de exemplare din întregul tiraj deveneau exemplare-semnal, dintre care unul ajungea la directorul editurii, unul la redactorul-șef și unul la un redactor care semnala erorile de tipar și dădea „bun de difuzare“, restul intrând în depozitul editurii.

caz, o relatare a Marianeii Noica, iar în celălalt, notele făcute de autor pe marginea ultimelor zece zile petrecute de el cu Noica în spitalul de la Sibiu. Prefața adăugată în 1991, „Ce înseamnă a fi european în Estul postbelic?“, la origine o conferință susținută în 1990, a devenit postfață în ediția „aniversară“, din 2013, editată de Cătălin Cioabă. Aceasta din urmă – cea mai elegantă de până acum, cartonată și cu multe fotografii și facsimile – cuprinde pentru prima oară și o secțiune de Anexe cu texte despre *Jurnal*.

Ediția aniversară e atât de frumoasă și lămuritoare, încât am socotit-o multă vreme definitivă. Totuși, după ce am descoperit în arhiva lui Gabriel Liiceanu două manuscrise ale *Jurnalului*, s-a înfiripat oarecum de la sine ideea unei ediții care să ofere un text mai bun, corectat și cu adăugiri, păstrând în același timp tot ce aducea de preț ediția aniversară, sau chiar ducând mai departe concepția acesteia din urmă. Am constatat repede că manuscrisele conțin multe pasaje care nu apar în nici o ediție, așa încât, oferindu-se prilejul unei noi ediții a *Jurnalului* în cadrul *Trilogiei Păltinișului*, am început o colajonare atentă a manuscriselor cu ediția din 1983 și cea din 1991.

Primul manuscris cuprinde versiunea cea mai timpurie a textului, cu multe ștersături și reveniri; uneori sunt notații grăbite, făcute cel mai probabil chiar după discuțiile avute la Păltiniș, ca un soi de *aide-mémoire*. Al doilea manuscris este o transcriere „pe curat“, cu un scris foarte citeț, după care s-a făcut negreșit dactilograma (care nu se mai păstrează). Autorul m-a întrebat: „De vreme ce există această versiune «pe curat», de ce mai compari textul și cu versiunea timpurie?“

nu cunoșc nici sensul bun al libertății - care e unul cu limită cu tot -, nici pe acela al eternității."

Am luat ieri de la sora AutoBiografia lui Ignatius de Loyola. Un destin provocat: în 1521, tânărul de Loyola (avea 26 de ani) se află în fortăreața de la Pamplona, asediată de francezi. Deși pentru spanioli situația era fără ieșire, victorul sfânt îi convinge să nu se predea. În timpul unui duel de artilerie, o bombardă îi sfărâmă un picior. Suportă cetera operații mutilante. Omul de lăune este scos din joc. Se produce o reorientare a energiei vitale. În timpul convalescenței citește viațile sfinților. Se mai putând să-i imite pe oameni și să se întrecă cu ei, Ignatius își pune în gând să-i imite pe sfinți. Va trăi toată viața în această competiție sacră. Depresivitatea este prima ieșire în lăune după această Unwertung care se petrece în el: noul ideal de viață este trăit la început în pattern-ul vechiului ideal cavaleresc. Călăre pe un câțor, Ignatius se îndreaptă către Montserrat. El ajunge din urmă

Acceași pagină transcrisă „pe curat“.

Pusă în abstract, întrebarea era legitimă, dar, odată ce ne-am aplecat asupra acestei versiuni timpurii, ne-am dat curând seama că ea cuprinde multe pasaje care merită „salvate“, la fel cum cuprindea și versiunea „pe curat“. Fiind vorba de un text devenit clasic, multe din lucrurile care „nu mergeau“ în 1983 au devenit interesante tocmai pentru a vedea cum s-a născut acel text și cât a rămas nespus în ceea ce a ajuns la cititori. Sunt, de pildă, pasaje din care rezultă că relația cu „marii interbelici“, Noica, Cioran și Eliade, putea fi mai complicată decât credem, cei trei fiind atât de mari, încât amenințau să-i strivească pe tinerii care se apropiau de ei sau de opera lor („senzația neplăcută de alergare printre picioarele unor zei pe care nu simt nevoia să-i slujesc cu abnegația care sfârșește, anihilant, în condiția secretariatului“, sună un astfel de pasaj inedit); în altele, Eliade e judecat mult mai aspru, dar mai sincer, decât în versiunea publicată („dialogurile și fraza din *Noaptea de Sânziene* sunt de o stângăcie și platitudine totale“); putem întâlni chiar și un soi de invidie amicală a autorului față de scrisul lui Andrei Pleșu („tot ce scriu mi se pare forțat, făcut, lipsit de grație. Cânt fals și orice încercare de a cădea pe sunetul just eșuează. [...] Trăiesc în ultima vreme o adevărată patologie concurențială contractată în marginea cărții lui Andrei, *Pitoresc și melancolie*“).

Am trecut împreună cu autorul prin aceste pasaje inedite și le-am inclus aproape pe toate. Ele figurează în text între paranteze drepte. În arhiva lui Gabriel Liiceanu se află și o dactilogramă cu toate pasajele cenzurate în 1983, astfel încât am putut să le indic pe cele care n-au apărut din pricina cenzurii (cele mai

multe sunt în textul dinspre final „[Un înțelept din Est]“, despre care va fi imediat vorba). Desigur, uitându-mă mereu pe patru versiuni, mi-a fost ușor să îndrept greșelile care se încapățâneau să reapară din 1991 încoace, alteori chiar din 1983.

Existau trei greșeli în prima ediție a *Jurnalului* semnalate încă de Noica*: numărul de pogoane deținute de părinții săi (3.000 în loc de 3.500), atribuirea eronată a citatului „*Homo homini lupus*“ și numerele din șirul lui Fibonacci. Prima era de luat cu un zâmbet, a doua a fost corectată în ediția din 1991, a treia însă abia acum.

Mai era apoi o ruptură în cronologie, greu de sesizat, fiindcă, sub vraja acestui text, puțină lume mai e atentă la date. Și anume, după însemnările din 19–22 noiembrie 1980 urma un calup „octombrie–decembrie 1980“. Cu acordul autorului, l-am împărțit pe acesta din urmă în două grupaje, 3–21 octombrie 1980 și 10–22 decembrie 1980, așezându-l pe primul înainte de însemnările din noiembrie, iar pe cel de-al doilea, după ele. Să mai notez că partea a doua a „Lămuririi“ care deschide primele însemnări („Noica citind aceste pagini...“) a făcut parte inițial din acest calup „octombrie–decembrie 1980“, purtând în manuscris data „octombrie 1980“.

Textul „[Un înțelept din Est]“ este ultimul înainte de *Post-scriptum* și a fost publicat până acum fără titlu. El nu se regăsește în cele două versiuni manuscrise și, cel mai probabil, i-a fost trimis lui Sorin Mărculescu din Germania. Este textul în care cenzura a

* Vezi „*Am inventat Păltinișul!*“, p. 230.

intervenit cel mai mult, după cum se va vedea din notele pe care i le-am adăugat. În arhiva lui Gabriel Liiceanu am găsit dactilograma versiunii originare, de unde am putut restitui pasajele cenzurate, precum și titlul. O traducere în franceză de Alain Paruit, după textul necenzurat, a apărut în numărul pe 1984–1986 al revistei *International Journal of Rumanian Studies*.

În ce privește Anexele, ele se deschid cu un text inedit al lui Gabriel Liiceanu din iulie 1981 despre experiența traducerii, împreună cu Thomas Kleininger, a *Originii operei de artă* a lui Heidegger (de asemenea găsit printre hârtiile *Jurnalului*); el poate fi citit în continuarea însemnărilor din 19 noiembrie 1980, care se referă la aceeași muncă de traducere. Celelalte texte sunt despre *Jurnal*, aranjate cronologic. Au existat patru numere de revistă dedicate *Jurnalului de la Păltiniș: Limite* (1985), *Litere, arte & idei* (2003, aniversând 20 de ani de la apariție), *România literară și Dilema veche* (ambele din 2013, la 30 de ani de la apariție); le-am inclus pe cele mai importante dintre ele, laolaltă cu altele, inclusiv interviuri, care lămuresc semnificația și impactul *Jurnalului*.^{*} Am continuat în acest caz concepția ediției aniversare, de unde am preluat și majoritatea fotografiilor, adăugând unele noi.

Pot să afirm, așadar, fără teamă de a greși, că ediția din acest volum este *cea mai îngrijită și cea mai completă* versiune a *Jurnalului de la Păltiniș* și, cel mai probabil, *cea definitivă*.

---

^{*} Atunci când, în secțiunea de Anexe, se citează folosind paginația unor ediții mai vechi ale *Jurnalului* am adăugat între paranteze drepte numărul paginilor corespunzătoare din ediția de față.

*

Aș vrea să mai adaug un cuvânt despre experiența editării acestui volum. Am petrecut zeci și zeci de ore cu Gabriel Liiceanu asupra textului, pe *zoom* și în persoană, mereu la coborârea nopții, când zgomotele orașului amuțeau; pe zăpadă, ploaie sau arșiță. Am reușit poate să-l exasperez de câteva ori pe autor, dar, de fiecare dată, cu o tenacitate fantastică, a trecut prin sutele de modificări pe care i le-am propus, prin fiecare cuvânt și fiecare virgulă pe care i le-am semnalat. Totul pentru a încerca să-l redea în extra-ordinarul său pe omul care, reluând viața de la început atunci când părea să fi fost făcută pulbere de Istorie, a ajuns să modeleze viețile altora.

Ce s-a întâmplat la Păltiniș

Cuvânt înainte

GABRIEL LIICEANU

Mirarea anilor târzii este că au în ei problemele anilor timpurii. — Constantin Noica,
Jurnal de idei

17 decembrie 2024. A patra zi de înregistrare cu *Jurnalul de la Păltiniș* pentru fonoteca Radiodifuziunii. Termin peste încă două ședințe. Lectura ritmată zilnic, cu concentrare maximă, în reprize de câte două ore, mă pune în fața acestei cărți scrise între 1977 și 1981, deci cu aproape cinci decenii în urmă, făcându-mă să o înțeleg în de neînțelesul ei cu o uimire crescândă. Nu am perceput-o niciodată ca acum în întregul ei, pe care numai distanța în timp, constat, mi-l poate reda. Citind *Jurnalul* cap-coadă cu voce tare, am avut senzația că îmi explodează în față. Și că, în genul lui, oricare ar fi acesta, este o carte stranie. E deopotrivă filozofie și literatură, jurnal de idei și roman, piesă didactică și autobiografie, izolată în coordonatele ei spațio-temporale și depășindu-le, totuși.

Dar, mai presus de orice, m-a neliniștit întrebarea: a cui e de fapt cartea? A lui Noica? A celorlalți care vorbesc în ea? Iar eu, ca autor al ei, eu ce sunt și ce fac? Ceea ce m-a luat prin surprindere, terminând înregistrarea *Jurnalului*, a fost misterul lui.

*Se poate vorbi de un „mister“
al Jurnalului de la Păltiniș?*

Mă gândisem să-mi sfârșesc anul bifând rapid înregistrarea plănuită în preajma Crăciunului, urmând ca noul an să-l încep prin punerea pe tapet a unei cărți așezate sub întrebarea „ce ne facem cu specia umană?“. Dar acum, după această întâlnire neașteptată, m-am răzgândit. Acum simt nevoia să înțeleg ce mi s-a întâmplat de fapt în acel răstimp de grație al vieții mele când m-am aflat vreme de douăzeci de ani în preajma lui Noica. De altfel, nu ne vorbise el însuși, lui Andrei și mie, într-o scrisoare din 27 august 1985, despre „misterul“ lui?

Nu vin cu cărți de la Paris, dar mă întorc cu multe gânduri și, în orice caz, cu marea mea dragoste către voi, cei care mă ajutați să nu „împietresc“ bruma de mister ce este în mine.

Ce însemna acest mister? Cum să reușesc să-l dezleg? În primă instanță îmi vine să mă agăț de doza de neobișnuit și frumusețe pe care o conține tema fundamentală a cărții: *tema iubirii spirituale*. Dar de ce această specie aparte (și rară) a iubirii este atât de frumoasă, de tulburătoare și de misterioasă? De ce, stârnind-o, Noica mi-a apărut deodată, după atâta amar de vreme, în toată măreția lui? De ce abia acum s-a ivit în mine senzația că am trăit atunci ceva fără egal, ceva ce *survenise* pur și simplu în imprezibilul său? De ce abia acum înțeleg *Jurnalul de la Păltiniș* fără să pricep cum de *s-a lăsat* cartea asta scrisă („de parcă s-ar fi scris singură“, va observa Ion Negoitescu în cronică „*Jurnalul de la Păltiniș: Un text sui generis*“ din ianuarie 1985)?

Cum se împart rolurile în acest baroc „scenariu paideic“? E limpede că „regizorul“ e Noica, că problematizările îi aparțin, că el e cel ce le pune celorlalți mințile în mișcare. Dar, dincolo de asta, se strecoară gândul că toate personajele sunt prinse într-un cerc de vrajă. Iar miracolul cărții se naște din faptul că *de necrezutul* s-a petrecut, că acea ctitorie visată și urmărită cu obstinație de Noica o viață întregă, o „școală“ cum n-a mai existat (al cărei vis a fost plătit cu prețul mizeriei, terorii și pușcăriei), s-a împlinit. O ctitorie greu de descris, cu totul insolită, a cărei miză era invizibilă asemeni aerului pe care-l respiram, proiecție a unei idei eractice, una pe care doar Noica o înțelegea în nebunia și în iradierile ei nebănuite și care, până la urmă, avea să se-ntrupeze indiferent unde și când, în 1946 sau 1977, la șes sau la munte, în pădurea Andronache de lângă București sau la Păltiniș... Abia prin cartea *de acum*, citită în fața unui microfon, am înțeles cartea scrisă *atunci*, în care *totul fusese spus* fără să fi fost și înțeles pe deplin.

Care a fost, până la urmă, rolul meu în nașterea acestui obiect fără o identitate precisă, m-am întrebat citind *Jurnalul* la radio. Aș spune că, în vreme ce Noica a fost „regizorul“, eu am fost *cameramanul*, cel ce filma, dar nu cu o cameră de luat vederi, ci cu una de prins idei, gânduri și vorbe. Cine mi-o pusese în mână? Cine îmi dictase unghiurile de „filmare“? Și cine îmi condusesse mâna în montajul acestui *blockbuster* de idei? Cine mă învățase ce să rețin și ce să las deoparte? Totul îmi era deodată de neînțeles.

Proveniența imaginilor și indicarea autorilor fotografiilor

Arhiva Gabriel Liiceanu: pp. 8, 9, 49, 50 (sus, dreapta, și jos), 53, 54 (sus), 55, 75, 109, 113, 164, 165, 186, 200, 249, 250, 256, 280, 281, 296, 329, 339, 354, 355, 364, 388 / Arhiva Andrei Pleșu: pp. 51, 66, 239 / Arhiva Victor Ieronim Stoichiță: pp. 112, 117 / Arhiva Alexandra Noica: p. 177 / Arhiva Gabriela Creția: pp. 72, 220 / Foto Cătălin Cioabă: pp. 82, 344, 392, 393, 395 (jos) / Foto Ștefan Liiceanu: pp. 54 (jos), 71, 394 (jos), 395 (sus) / Foto Victor Cioabă: p. 394 (sus) / Foto Mihai Coman: p. 96 („Rafail cel adevărat“, fotografie preluată de pe coperta volumului *Celălalt Noica. Mărturii ale monahului Rafail Noica*, Anastasia, București, 1994) / Vila Nicolae Regman, fotografie cu autor necunoscut, preluată din Mircea Dragoteanu, *Ridicat-am ochii mei la munți. Istoria Păltinșului*, vol. 2, Slago, Sibiu, 2020: p. 50 (sus, stânga)

Cuprins

<i>Notă asupra ediției</i> (Grigore Vida)	5
<i>Cuvânt înainte. Ce s-a întâmplat la Păltiniș</i> (Gabriel Liiceanu)	15

JURNALUL DE LA PĂLTINIȘ 1977–1981

Lămurire	41
21 martie–24 martie 1977	45
2 octombrie–12 octombrie 1977	63
12 noiembrie–19 noiembrie 1978	87
11 decembrie 1978–8 ianuarie 1979	105
17 februarie–25 februarie 1979	131
27 septembrie–5 octombrie 1979	157
21 ianuarie–26 ianuarie 1980	181
23 martie–25 martie 1980	203
3 octombrie–21 octombrie 1980	217
19 noiembrie–22 noiembrie 1980	237
10 decembrie–22 decembrie 1980	271
19 ianuarie–25 ianuarie 1981	277
7 mai–11 mai 1981	319
iulie 1981	349
[Un înțelept din Est]	362
Post-scriptum	375
Adaos la o biografie. Două opriri pe drumul lui Noica	377

ANEXE

Gabriel Liiceanu	
<i>Despre experiența traducerii</i>	
Originii operei de artă (1981)	399
Sorin Mărculescu	
„Nici la cartea mea n-am avut mai multe	
emoții“ (1983)	406
Ioan Petru Culianu	
<i>Scrisoare deschisă către Gabriel Liiceanu</i>	
<i>după lectura Jurnalului de la Păltiniș</i> (1983)	409
Smaranda Vultur	
<i>O mișcare către sine</i> (1983)	416
Sursa „Dan“	
<i>Câteva precizări și puncte de vedere în legătură</i>	
<i>cu o recentă apariție editorială</i> (1983)	419
Sursa „Maximilian“	
„...școala lui Noica este ostilă	
ideologiei partidului...“ (1984)	431
Horia-Roman Patapievici	
Către Gabriel Liiceanu (2025)	439
Virgil Ierunca	
<i>Gabriel Liiceanu și Jurnalul de la Păltiniș</i> (1984)...	441
Ion Negoitescu	
Jurnalul de la Păltiniș: <i>Un text</i> sui generis (1984)...	461
Ștefan Augustin Doinaș	
<i>Un scenariu al formării de sine</i> (1984)	466
Gabriel Liiceanu	
<i>Ce înseamnă a fi european</i>	
<i>în Estul postbelic?</i> (1990)	476
Monica Lovinescu	
<i>Însemnare de jurnal</i> (1996)	489
Sorin Antohi	
<i>Navetiști în Castalia</i> (2000)	491
Gabriel Liiceanu	
<i>După douăzeci de ani</i> (2003)	514

Gheorghe Pașcalău	
<i>Candoarea și sensul filozofiei. 30 de ani</i>	
<i>de la apariția Jurnalului de la Păltiniș (2013)</i>	519
Cătălin Cioabă	
<i>Ispita Paradisului (2013)</i>	528

DIN NUMĂRUL SPECIAL „JURNALUL DE LA PĂLTINIȘ,
30 DE ANI DE LA APARIȚIE“ (ROMÂNIA LITERARĂ,
8 NOIEMBRIE 2013)

Horia-Roman Patapievici	
<i>Viața filozofică</i>	533
Dan C. Mihăilescu	
„ <i>Traité de recomposition</i> “	537
Alexander Baumgarten	
<i>Trei note despre Jurnalul de la Păltiniș</i>	540
Mihai Zamfir	
<i>Aniversarea speranței</i>	544

DIN DOSARUL „JURNALUL DE LA PĂLTINIȘ“
(DILEMA VECHE, 12–18 DECEMBRIE 2013)

Mircea Vasilescu	
O „ <i>carte-cult</i> “	551
Gabriel Liiceanu	
„ <i>Iluzia că am trăit miracolul unui destin</i> “	553
Florin Iaru	
<i>Jurnalul de la depozit</i>	560
Sorin Vieru	
„ <i>Mesajul exuberant al unui cărturar încărunit</i>	
<i>prematur</i> “	564
Horia-Roman Patapievici	
<i>Un ochi îndrăgostit (2015)</i>	567

Trilogia Păltinișului, care cuprinde Jurnalul de la Păltiniș, Epistolar și „Am inventat Păltinișul!“, este un proiect inițiat și sprijinit de Fundația Humanitas Aqua Forte. Primul și cel de-al treilea volum au fost redactate de Mona Antohi. Concepția grafică a copertelor a fost realizată de Angela Rotaru. Textul a fost corectat de Cristina Jelescu și paginat de Iuliana Constantinescu în macheta creată de Manuela Măxineanu. Fotografiele au fost prelucrate de Dan Dulgheru. Producția tipografică a fost coordonată de Viorel Voinoveanu. Volumele, prezentate împreună într-o casetă, au fost date la tipar la Bookart Printing, pe hârtie offset tonată crem de 100 g/mp, pe 31 martie 2026, când s-a întocmit acest

COLOFON.

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Liiceanu, Gabriel
Trilogia Păltinișului / Gabriel Liiceanu;
ed. îngrij. de Grigore Vida. – București: Humanitas, 2026
3 vol.
ISBN 978-973-50-9006-7
Vol. 1.: Jurnalul de la Păltiniș: un model paideic
în cultura umanistă. – 2026. –
ISBN 978-973-50-9007-4
I. Vida, Grigore (ed. îngrij.)
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194